

2.1 Kennis voor grasland en beweiding

Achtergrond

Het praktijkgerichte onderzoeksproject in het kader van dit thema levert kennis voor het behoud en het stimuleren van weidegang. Weidegang, of ook wel beweiding is het begrip dat in Nederland gebruikt wordt voor het laten begrazen van graslanden in de melkveehouderij en is sinds een aantal jaar een belangrijk beleidsdoel van de overheid.

Dit thema past bij het [Programma Duurzame Veehouderij](#), waarin onderdelen zoals milieu, klimaat, grondgebondenheid, biodiversiteit en dierenwelzijn zijn opgenomen. Verder is het stimuleren van meer weidegang door het ministerie van LNV expliciet onderdeel gemaakt van de aanpak van de stikstofproblematiek. Beweiding heeft namelijk een directe invloed op ammoniakemissie; deze neemt af bij een toename van het aantal weide-uren.

Weidegang heeft ook invloed op emissies van lachgas en methaan en op dierenwelzijn. Verder spelen grasland en de opname van vers gras een centrale rol bij kringloop, de koolstofvastlegging in de bodem, grondgebondenheid en biodiversiteit: de toegenomen inzet van kruidenrijk grasland gaat samen met een verhoogde biodiversiteit.

Beweiding kent dus vele voordelen. Het is echter voor de individuele onderneming nog een zoektocht naar optimaal beheer. Ook de melkveehouderijsector (Zuivel NL) hecht sterk aan het stimuleren van weidegang en de verankering daarvan in het onderwijs.

Vraagstuk

Binnen dit thema is de centrale vraagstelling: hoe kunnen graslanden optimaal beheerd en benut worden om waarde te creëren voor de grazers, de ondernemer én de maatschappij?

Onderliggende vragen hierin zijn:

- Hoe kan de weidende koe zo optimaal mogelijk ingezet worden om verschillende ecosysteemdiensten vanuit gras te realiseren?
- Welk handelingsperspectief kunnen we ontwikkelen voor de ondernemer om het graslandmanagement te optimaliseren?
- Hoe kunnen we de verschillende functies van grasland beter tot waarde brengen?
- Hoe kan de ondernemer inspelen op veranderende klimaatomstandigheden?

Doel van het onderzoek

Het hoofddoel van het beoogde project is om via praktijkgericht onderzoek nieuwe kennis en handelingsperspectieven voor de ondernemer te ontwikkelen om te komen tot het optimaal beheren van grasland en benutten voor weidegang. Ook moet worden ingezet op een verbetering van de kennisontwikkeling en kennisdoorstroming over grasland en beweiding binnen het groene onderwijs.

Bij de beantwoording van de centrale vraag, kunnen de volgende onderwerpen relevant zijn:

- Ontwikkelen van nieuwe kennis via praktijkgericht onderzoek naar het optimaal beheren en benutten van weidegang en graslanden: hiervoor bedenken, opzetten, uitvoeren en begeleiden van kleinschalige onderzoeken met een onderlinge samenhang.
- Inbedden van de resultaten in een tool die veehouders stimuleert om verbeterpunten in de grasproductie en grasbenutting in kaart te brengen, prioriteiten aan te geven en problemen aan te pakken.
- Ondersteuning van de uitrol van kennis over beweiding en de verschillende functies van grasland op scholen in het groene onderwijs (mbo en hbo), hierbij nadrukkelijk voortbouwend op het bestaande netwerk 'Kennis voor beweiding'; daarnaast ook buiten deze kenniskring, bijvoorbeeld via Groen Kennisnet en inspiratiebijeenkomsten voor docenten.
- Verbinding met het bedrijfsleven en met landelijke en internationale initiatieven (bijvoorbeeld LNV visie, activiteiten Stichting Weidegang, doelen Duurzame Zuivelketen, ontwikkeling Graslandkompas, de Green Deal Natuurinclusieve Landbouw Groen Onderwijs, Europese onderzoekstrajecten).
- Ontwikkeling en training van docenten in het groene onderwijs (mbo/hbo) via verschillende activiteiten.

Specifieke wensen consortium

Aanvullend op de standardeisen voor consortium zoals benoemd in paragraaf 3.4 Subsidievoorwaarden, wordt de aanvrager voor dit thema expliciet uitgenodigd om het mbo te betrekken in het consortium. Indien de aanvrager geen gebruik maakt van deze uitnodiging is het wenselijk om in de aanvraag te onderbouwen waarom dat niet passend is in het betreffende beoogde project.

Externe bronnen aansluitend bij dit thema

- LNV visie: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/visie-lnv>
- Klimaatakkoord: <https://www.klimaatakkoord.nl/landbouw-en-landgebruik>
- Eerdere project Kennis voor beweiding: <https://edepot.wur.nl/428212>
- Project Amazing Grazing: <https://www.amazinggrazing.eu/nl/amazinggrazing-4.htm>
- Structurele aanpak stikstof: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/24/voortgang-stikstofproblematiek-structurele-aanpak>

